

Anläggningsforum

Trafikverket – Sveriges Byggindustrier, BI – Svenska Teknik & Designföretagen, STD

Temaområde Klimat och Miljö

Projektspecifikation

Upphandlingskrav för minskade CO2-utsläpp

Delprojekt Upphandlingskrav för minskade CO2-utsläpp

1 Bakgrund

Världens länder enades om klimatavtalet från Paris 2015 och det trädde i kraft i november 2016. Den globala temperaturökningen ska hållas långt under 2 grader och vi ska jobba för att den ska stanna vid 1,5 grader. Det leder till ökade krav på effektiviseringar i alla verksamheter som genererar utsläpp av växthusgaser. I många infrastrukturprojekt görs redan klimatkalkyler vid sidan om de ekonomiska kalkylerna och upphandlingskrav om CO2-reduktioner har börjat ställas. Vi ser en ökande medvetenhet om klimatfrågan, en vilja att profilera sig som klimatmedveten och att tillhandahålla klimatsmarta lösningar.

Temaområde Klimat och Miljö syftar till att nå en effektiv och aktiv styrning i infrastrukturprojekt, som bidrar till Sveriges ambition med att vara ett av de första fossilfria välfärdsländerna i världen. För detta krävs samarbete kring:

- Långsiktiga strategier – vad ska vi uppnå och vilket är utgångsläget?
- Verifierbara system för beräkning av klimatpåverkan
- Upphandlingsmodeller som ger hävstång för en hållbar utveckling

Inom temat startas två delprojekt 2017, dels detta som här beskrivs och dels Delprojekt Effektiv styrning i infrastrukturprojekt.

2 Syfte och omfattning

Att ställa krav på "klimatprestanda" eller minskade växthusgasutsläpp¹ kräver nya sätt att tänka och anpassning av befintliga affärsmodeller. Projektet består av en inventeringsdel och en analysdel samt en summering av förslag till möjlig utveckling av nuvarande upphandlingskrav.

Inventering

För att få en bild av nuläget behöver följande inventeringar göras:

- I vilka sammanhang, på vilka sätt och av vilka aktörer ställs energi- eller CO2-krav? Hur fungerar verifieringen? Är kraven mervärdes- eller bonusgrundade?
- Hur sker uppföljningen av klimatprestanda eller klimatberäkningar hos olika aktörer och vad används informationen till?

Analys

För att visa effekt och nytta av de åtgärder som aktörerna i beställar-/leverantörsleden vidtar måste data och beräkningar av klimatprestanda kunna överföras i flera led. Informationen ska kunna användas och byggas på i hela leveranskedjan, från materialproduktion via utformning till färdig anläggning och förvaltning. Det leder till en analysdel i projektet:

¹ Växthusgaser anges som koldioxidekvivalenter, CO2e. Ofta "förenklas" det i tal och skrift till bara CO2. "CO2-krav" och "klimatkrav" är synonymt och betyder krav på utsläpp av växthusgaser.

- Duger befintliga klimatkalkylverktyg och beskrivningssätt eller behöver de utvecklas? Denna frågeställning fördjupas i Delprojekt "Effektiv styrning i anläggningsprojekt".
- Hur kan man dra nytta av eller sammankoppla med andra redovisningskrav som t ex obligatoriska energikartläggningar och hållbarhetsredovisningar?
- Hur samverkar vi i Norden och med andra europeiska länder eller drar nytta av hur de tagit sig an klimatmål, EU-direktiv och lagar?

Summering

Projektet avslutas med att utifrån analysen ge förslag till kommunikationsinsatser och möjlig utveckling av befintliga upphandlingskrav.

3 Resurser, projektorganisation

I första hand används medverkande i temat, vilka täcker in kompetenser inom upphandling/affärsmodeller, beräkningsverktyg/klimatkalkylmodeller, teknikutveckling och miljö, se temabeskrivningen.

Vi nyttjar även pågående projekt i vår omgivning, som vi är delaktiga i. Ett flertal forsknings- och utvecklingsprojekt pågår inom Trafikverket, Smart Built Environment och InfraSweden2030.

4 Projekttidplan och milstolpar

2017

Kvartal 1-2

Uppstartsmöte samt workshop 1 Erfarenhetsinsamling. (Genomfördes 2017-04-03.)

Arbetsmöten.

Kvartal 3

Sammanställning av krav, erfarenheter och förslag till rekommendationer och kommunikationsinsatser. Utkast till rapport.

Kvartal 4

Seminarium, samordnat med Delprojekt "Effektiv styrning i anläggningsprojekt", med goda exempel på hur vi jobbar för ett fossiloberoende Sverige 2050 (2045). En möjlig metodik och tema är "Backcasting fossilfritt 2050 – hur når vi dit?", dvs vad som behövs för att leda till ett önskvärt framtidsläge.

Leveranser:

- Rapport innehållande summering av inventering och analys samt förslag till kommunikationsbehov och plan för fortsatt utveckling av klimatkrav.
- Seminariet presenteras förslagsvis på hemsidor, som artikel i branschtidning eller annat lämpligt forum.

5 Projektbudget

Tema-/projektdeltagarna medverkar med egen tid. Ingen gemensam budget finns allokerad till temaområdet.

Vissa behov som identifieras kan slussas vidare till att bli forsknings- och utvecklingsinsatser.

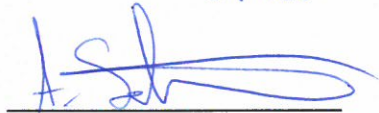
6 Riskhantering i projekt

- Svårt för medverkande att avsätta tid, deltagare kan bli sjuka eller sluta. Kan förebyggas med tydliga projektbeskrivningar och tidplaner och genom att involvera flera personer per organisation.
- Projektet sväller, vi tappar greppet. Kan förebyggas genom avstämningsmöten med Beredningsgruppen om avgränsningar och inriktning.

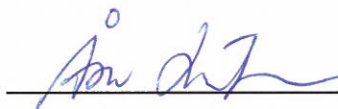
7 Projektets kommunikationsplan

Arbete med delprojekt rapporteras vid seminarier och i rapportform. Om det passar kan artiklar publiceras i branschtidningar eller andra fora. Avstämningar görs med Beredningsgruppen och Sekretariatet om framdrift och fortsatta aktiviteter. Förankringar i våra respektive organisationer och utbyte med andra aktörer som kommuner/städer, andra branscher, möjligen departement och andra länder.

Stockholm 2017-09-28

Ali Sadeghi, Ordf, Styrgrupp

Åsa Lindgren, Temaledare